

Kwaliteitskaart (nummer 4.1.)	Pedagogisch klimaat	 Kindcentrum De Bolster
Onderwerp	Protocol sociaal emotionele ontwikkeling	
Verantwoordelijke	Ellen Eektimmerman	
Evaluatie/borging	23 augustus 2022	

Doel	
Wat is het doel dat we willen bereiken? (smart formuleren)	
<ul style="list-style-type: none"> In bijgaand protocol zijn de afspraken op Kindcentrum de Bolster rondom sociaal emotionele ontwikkeling vastgelegd. Er wordt omschreven wat er met pesten bedoeld wordt Er wordt beschreven hoe er omgegaan wordt met (grensoverschrijdend) gedrag 	
Aanpak	
Wat zal er concreet worden gedaan om de kwaliteit te bereiken/behouden? Wat is er misschien al gebeurd en waar bouwen we op verder? Welke zaken (moeten) worden georganiseerd of gepland? Wat, hoeveel, hoe vaak met wie, waar wanneer etc. Wees zo concreet mogelijk.	
<ul style="list-style-type: none"> Met ingang van schooljaar 2223 zal er op de Bolster gewerkt worden met de seo methode KIVA. Het team ontvangt in de eerste instantie scholing, waarna later dit jaar ook ouders geïnformeerd worden over de Kiva methode 	
Informatie	
Aanvullende informatie hier noteren. Denk aan: wordt de informatie met ouders gedeeld? Is de MR op de hoogte? Delen met bestuur noodzakelijk?	
<ul style="list-style-type: none"> MR is op de hoogte gebracht van de invoering van de methode Kiva en het pestprotocol. 	
Overig	
Bijlage 1: pestprotocol	
Evaluatie	
Datum	Opmerkingen

Protocol sociaal emotionele ontwikkeling

Dit protocol is opgesteld om adequaat en consequent te kunnen reageren op situaties waarin een kind wordt gepest of pest. Het geeft bovendien een overzicht van gemaakte basisafspraken waar een preventieve werking vanuit gaat. Consequenties en regels t.a.v. grensoverschrijdend gedrag worden eveneens benoemd.

Definitie van pesten

Een kind wordt gepest wanneer hij/zij herhaaldelijk last heeft van *bewuste*, negatieve acties van een ander (fysiek, verbaal of psychologisch, direct of via internet of mobiel) die op hem gericht zijn en waarbij de macht ongelijk verdeeld is. Wij gaan ervan uit dat in de meeste gevallen dat een kind zich gepest voelt, de 'pester' niet de bedoeling heeft de ander pijn te doen. Wanneer de gevolgen voor de gepeste duidelijk worden gemaakt aan de pester, zijn de meeste kinderen bereid hiermee te stoppen (Pesten, 2022)

Signalen van pesten

De school laat leerlingen van de groepen 5 tot en met 8 één keer per jaar de leerlingtevredenheid en veiligheid enquête invullen. Op deze manier brengt de school stelselmatig in kaart of kinderen zich gepest voelen, bang zijn gepest te worden en of ze zelf aangeven te pesten.

De leerkracht heeft een belangrijke rol in het signaleren van pestgedrag. Bij de start van het schooljaar en na de kerstvakantie wordt er in de GOUDEN WEKEN naast o.a. 'groepsvorming' gewerkt aan 'hoe gaan wij om met elkaar'. De groep maakt gezamenlijk afspraken over gedragsregels. Leerlingen leren hierbij ook dat de leerkracht het eerste aanspreekpunt is bij akkefietjes. Daarnaast vult de leerling jaarlijks het 'ik-rapport' in. Hierin kan de leerling o.a. aangeven hoe hij/zij zich voelt op school. Tijdens de kindgesprekken, die de leerkracht regelmatig met elk kind voert, komt het sociaal emotioneel welbevinden nadrukkelijk aan de orde. Dit zorgt er voor dat elk kind zich veilig voelt op school en pestgedrag in een vroeg stadium gesignaleerd wordt.

Melden van pesten op school loopt in de eerste instantie via de leerkracht. Wanneer het pesten blijft aanhouden wordt de pestcoördinator ingeschakeld.

Pestcoördinatoren op Kindcentrum de Bolster: Ellen Eektimmerman en Edith Stegeman

Plagen en pesten

Wanneer is er nu sprake van plagen en wanneer is er sprake van pestgedrag? Het is belangrijk om het verschil duidelijk te hebben, ook voor de kinderen zelf. Het meest eenvoudige onderscheid is deze: Plagen gebeurt in het zicht van de leerkrachten. Pesten gebeurt achter de rug van leerkrachten. Daarom weet een leerkracht zelden uit zichzelf wat er zich precies afspeelt tussen de kinderen onderling. De leerkracht moet hierover worden geïnformeerd door de leerlingen zelf. De leerkracht heeft eveneens de ouders nodig om tips te krijgen over hetgeen zich kennelijk afspeelt tussen de leerlingen onderling. Om die reden is het van belang dat ouders en leerkrachten goed samenwerken om een goede sfeer in de klas te behouden. Een belangrijke stelregel is dat kinderen hun zorgen leren delen met iemand die zij vertrouwen, zoals hun vader, moeder of leerkracht. Vanaf de kleutergroep leren de kinderen het verschil tussen vertellen en klikken.

Onderstaand schema geeft de verschillen helder weer. Dit wordt tijdens de KiVa lessen ook met de leerlingen besproken.

	Pesten	Plagen	Ruziemaken	Ongeluk
Kenmerk	Met opzet	Om te spelen/ lachen	Er is iets gebeurd (aanleiding)	Niet met opzet
Richting	Eén richting, meer- deren tegen één	In twee richtingen	In twee richtingen	Eén of twee richtingen
Gevoel	De gepeste voelt zich slecht	Je kunt er samen om lachen	Je bent allebei boos	Je vindt het allebei erg of vervelend
Regelmaat	Steeds opnieuw	Af en toe	Vaak eenmalig	Af en toe

De schoolafspraken

Kindcentrum de Bolster streeft een positieve, opbouwende sfeer na en doet dat binnen de kaders van de wet op Zorgplicht en Veiligheid op school enerzijds en binnen het kader van de schoolafspraken anderzijds. De school zet middels de methode KiVa lessen in sociaal emotioneel onderwijs in op het versterken van het onderling vertrouwen en het besef dat het goed is elkaar te helpen. Binnen dat kader speelt niemand de baas, hebben we plezier met elkaar en ben je of blijf je niet zielig. Duidelijk wordt gesteld dat de leerlingen ten opzichte van elkaar niet de baas zijn. De leerkracht daarentegen is op school 'de baas' en de ouders zijn dat thuis. Als een conflict zich tussen kinderen afspeelt dan zal de school kiezen voor een oplossingsgerichte aanpak. Dat wil zeggen: de school zoekt een oplossing die alle partijen (zo veel mogelijk) recht doet en borgt gemaakte afspraken in het leerlingdossier in ParnasSys

In gesprek met kinderen (en ouders) wordt de voorwaarde gehanteerd dat anderen zich goed moeten voelen bij jouw gedrag. Jij hoeft je niet onveilig te voelen door het gedrag van de ander en die ander hoeft zich niet onveilig te voelen door jouw gedrag. Kortom: je gedraagt je!

Deze anderen zijn:

1. jouw klasgenoten en andere leerlingen op school;
2. de leerkrachten, de directie, andere ouders op school;
3. jouw ouders;
4. derden, zoals andere ouders op school en mensen uit de buurt.

De grens die de school hanteert zijn normale fatsoensregels. De basisprincipes ervan zijn vastgelegd in de Nederlandse grondwet. In de maatschappij en op school is het noodzakelijk dat je leert elkaar te respecteren.

Preventieve maatregelen

Binnen de Bolster zijn afspraken gemaakt over hoe wij ons gedragen binnen de school. Dit zorgt voor rust en duidelijkheid en voorkomt escalatie. Onderstaand een kort overzicht van de belangrijkste schoolregels:

- Leerlingen lopen in de school. Rennen doen wij op het speelplein
- Leerlingen hangen rustig hun jas en tas op bij de kapstokken. Hierbij wordt er niet geduwd. De leerkracht staat in de opening van de deur om hier zicht op te houden
- In de ochtend wordt er stil op het leerplein gewerkt. Indien een leerling hier moeite mee heeft, wordt het (zonder waarschuwing) teruggestuurd naar de klas om daar verder te werken.
- Leerlingen zijn nooit alleen op het buitenplein. In de kleine pauzes zijn er leerkrachten aanwezig en in de grote pauze een pleindienst.
- Tijdens het werken in de klas gebruiken de leerlingen hun BASblokje indien er een vraag voor de leerkracht is. De leerkracht loopt hulprondes. De leerlingen blijven op hun plaats zitten.

Digitale wereld

Er zijn in de midden- en bovenbouw veel leerlingen in het bezit van een mobiele telefoon. De afspraken binnen de Bolster zijn:

- Het is op school **verboden** foto's en/of filmpjes te maken. Ook niet tijdens gymlessen, excursies, schoolreisjes, IPC afsluitingen, voor of na schooltijd op het plein, etc.
- De mobiele telefoon blijft in de schooltas of wordt gelijk in de ochtend ingeleverd bij de leerkracht.
- De telefoon mag **niet** aan staan. Ook niet op trilfunctie, zonder geluid.
- Gedurende de schooltijden is het **niet** toegestaan dat de leerling zijn of haar mobiel gebruikt.
- Wanneer een leerling de mobiele telefoon toch 'moet' gebruiken, dan moet hij/zij dit in overleg doen met de leerkracht. Na gebruik gaat de telefoon uit en in de tas van de leerling.
- Voor noodsituaties kunnen ouders de school via het algemene nummer bereiken.
- De school is **niet aansprakelijk** bij kwijtraken, diefstal of beschadiging van een mobiele telefoon.

De ervaring heeft ons geleerd dat de leerlingen deelnemen aan Whatsapp groepen, Tiktok, Snapchat of andere sociale media kanalen, waarin ook andere kinderen van de groep zijn opgenomen. Na schooltijd ontstaat hier een 'levendige' communicatie. Wij hoeven u als ouders niet uit te leggen dat het zeer eenvoudig is om hierbij andere leerlingen buiten te sluiten of zwart te maken. Als school hebben wij hier geen enkele invloed op, maar ervaren wel de problemen de volgende ochtend in de groep. *Daarom een dringend verzoek om als ouders te allen tijde zicht te houden op het sociale media gedrag van uw kind.* Bij pestgedrag adviseren wij ouders onderling contact op te nemen en dit samen met de betrokken leerlingen uit te spreken. Alleen dán kunnen wij dit gedrag in vroeg stadium terug te dringen.

Indien een leerling (tegen bovenstaande afspraken in) onder schooltijd andere leerlingen filmt en/of fotografeert en/of deze beelden deelt met derden, volgen de volgende maatregelen:

- Mobiele telefoon wordt bij het signaleren van de overtreding in beslag genomen door de leerkracht;
- De leerling krijgt een officiële aantekening in zijn/haar leerlingdossier in ParnasSys. Bij een herhaling volgt een schorsing.
- Ouders worden direct gebeld en verzocht op school te komen;
- De politie wordt ingeschakeld en er volgt een groeps gesprek;
- Er gaat dezelfde dag een brief uit naar alle ouders van de betreffende groep.

Van school mag u verwachten dat wij voldoende aandacht besteden aan mediawijsheid. Dit bestaat o.a. uit de Week van de Media voor groep 6 t/m 8. Ook wordt jaarlijks de organisatie Tactus samen met Politie Raalte op school uitgenodigd. Zij verzorgen een voorlichting over de risico's van het mediagedrag van de leerling.

Gedrag

Om inzicht te geven welk leerlinggedrag binnen Kindcentrum de Bolster gecorrigeerd wordt, volgt hieronder een overzicht:

- Brutaal zijn richting de leerkrachten, pleinvacht, ondersteuners of externen
- Liegen
- Schelden en vloeken
- Niet van andermans spullen af kunnen blijven, niet zuinig zijn op eigen en schoolspullen
- Niet luisteren naar de leerkracht, pleinvacht, ondersteuners of externen
- Andere leerlingen (fysiek) pijn doen
- Herhaaldelijk door de klas blijven roepen en hierbij de les (bewust) verstoren

Wanneer de leerling bovenstaande regels negeert, krijgt hij/zij een waarschuwing van de betreffende volwassene. Bij een tweede waarschuwing volgt er een passende sanctie. Hierbij kunt u denken aan:, niet

buiten mogen spelen in de pauze, na moeten blijven na schooltijd, werk af moeten maken na schooltijd. De leerkracht bespreekt dit altijd met de leerling die voor bovenstaand gedrag kiest. Tevens wordt er een aantekening van gemaakt in het leerlingdossier in ParnasSys. Ouders worden op de hoogte gebracht dat hun kind later thuis komt, indien het moet nablijven.

Wanneer de leerling drie keer de gemaakte regels negeert, wordt het in een lagere groep geplaatst en moet het daar zijn of haar werk afmaken. De ouders worden hierover door het Management Team of de Intern Begeleider gebeld en op de hoogte gebracht van het incident. Hierbij worden ouders uitgenodigd op school om samen met de leerkracht en de leerling afspraken te maken ter verbetering van het gedrag.

Grensoverschrijdend gedrag

De school heeft als uitgangspunt dat kinderen zich niet willen misdragen. Maar het kan incidenteel *ernstig* misgaan. Wij noemen dit grensoverschrijdend gedrag.

De leerling krijgt één kans om hieraan te werken. Het is een leermoment: 'Hoe ga je het de volgende keer doen! Hoe herstel je de emotionele en/of materiële schade. Kunnen we op deze manier weer verder met elkaar?'

Bij *elke* situatie van grensoverschrijdend gedrag wordt direct door het Management Team contact gezocht met de ouder. Zolang de ouder niet is te bereiken en/of niet op school is verschenen, wordt deze leerling uit de groep geplaatst. Wij noemen dit een eerste verwijdering. De groep en/of andere groepen leerlingen worden beschermd tegen deze leerling. Het groepsbelang gaat op zo'n moment voor. In geval van ernstig *fysiek* grensoverschrijdend gedrag kan het nodig zijn dat het MT de ouders vraagt om hun kind direct op te halen van school.

Het aansluitende gesprek met de ouder en/of leerling wordt oplossingsgericht gevoerd.

Terugplaatsing is afhankelijk van de zienswijze die de ouders en het kind erop nahouden. Als de ouder en/of leerling van mening is dat het kind zich mag misdragen (bij deze invaller, want die kan geen lesgeven; de pleindienst, ten opzichte van dat kind, want die doet altijd vervelend, ... enz.) dan blijft de leerling buiten de groep of thuis.

Indien de leerling ervoor kiest om zich aan de afspraken te houden en zich 'normaal' te gedragen op school wordt er met leerling, ouders en school een begeleidingsplan opgesteld. Hierin staan alle adviezen en afspraken die met leerling, ouders en school gemaakt zijn. Op het moment dat de leerling weer in de klas terugkomt, biedt het de groep zijn/haar excuses aan.

Een beschrijving van het grensoverschrijdend gedrag, het begeleidingsplan en de gespreksnotities worden opgeslagen in het leerlingdossier in ParnasSys.

Het afwijzen van adviezen en het niet mee willen denken van ouders aan een positieve oplossing interpreteert de school als een vorm van pedagogische verwaarlozing en zal daar melding van doen bij Veilig Thuis.

Bij een tweede situatie van grensoverschrijdend gedrag gaat de school over tot definitieve schorsing. Met betrekking tot verwijdering en schorsing van leerlingen wordt artikel 40 van de Wet op het Primair Onderwijs in acht genomen.

Definitieve verwijdering van een school mag pas als:

- overleg met de inspectie heeft plaats gevonden
- het schoolbestuur, als bevoegd gezag, door de directeur op de hoogte is gebracht van de onhoudbare situatie.
- het schoolbestuur heeft gesproken met de ouders/ verzorgers, de betrokken leerkracht en de directie.
- Er geldt een inspanningsverplichting van acht weken voor het vinden van een andere school. Mocht binnen deze periode geen andere school zijn gevonden wordt uw kind alsnog verwijderd.

Tot slot

Als Kindcentrum de Bolster maken wij deel uit van de stichting MijnPlein. Stichting breed zijn afspraken rondom 'De Veilige School' opgenomen in een protocollen (zie schoolgids). Kindcentrum de Bolster staat achter deze afspraken en leeft deze ook na. Wij denken dat met het hanteren van deze protocollen heldere afspraken gemaakt zijn over hoe wij ons op Kindcentrum de Bolster gedragen. Op deze manier is de school een veilige en fijn plek voor alle leerlingen. Alleen *dán* is er ruimte om je optimaal te ontwikkelen. Op het moment dat ouders kiezen voor de Bolster, kiezen zij ook voor de gemaakte afspraken omtrent de sociaal emotionele ontwikkeling. Immers:

“Leerlingen moeten naar school maar mogen naar de Bolster”

